

Minister Rodziny i Polityki Społecznej

DUS-I.059.82.2022.AŚ

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pan
Tomasz Grodzki
Marszałek Senatu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w związku z przekazanym oświadczeniem złożonym przez Pana Senatora Jana Filipa Libickiego w dniu 17 listopada 2022 r., w sprawie jednorazowych rocznych świadczeń pieniężnych wypłacanych osobom zamieszkałym w Niemczech, po uzyskaniu wyjaśnień z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, uprzejmie proszę o przyjęcie poniższych informacji.

ZUS wypłaca jednorazowe roczne świadczenia pieniężne¹ osobom zamieszkałym w Polsce i za granicą. Dla celu przyznania tych świadczeń nie ma znaczenia państwo zamieszkania świadczeniobiorcy.

W stosunkach między Polską, a państwami członkowskimi UE/EFTA (w tym - Niemcami) zastosowanie mają przepisy rozporządzenia (WE) nr 883/2004². Rozporządzenie to nie zmienia zasad przyznawania polskich jednorazowych rocznych świadczeń pieniężnych osobom zamieszkałym w państwach członkowskich UE/EFTA, a jedynie przewiduje transferowanie tych świadczeń za granicę do państwa zamieszkania.

ZUS wypłaca osobom zamieszkałym w państwach członkowskich UE/EFTA (w tym - w Niemczech) jednorazowe roczne świadczenia pieniężne zgodnie z zasadami wynikającymi z polskich przepisów prawa, bez żadnych redukcji związanych z decyzjami niemieckich organów emerytalno-rentowych. Decyzje niemieckich organów emerytalno-rentowych nie mają wpływu na to, w jakiej wysokości ZUS wypłaca jednorazowe roczne świadczenia pieniężne.

Uprzejmie informuję, że ZUS, również za pośrednictwem Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej, otrzymywał informacje, że niemieckie instytucje ubezpieczeniowe pomniejszają (redukcją) kwotę wypłacanego niemieckiego świadczenia ze względu na pobrane polskie jednorazowe roczne świadczenia pieniężne. Dodatkowo, dla celów niemieckich instytucji ubezpieczeniowych i pomniejszania kwoty niemieckiego świadczenia, do ZUS występują osoby o wydanie im zaświadczenia o wysokości pobranych przez te osoby kwot polskich jednorazowych rocznych świadczeń pieniężnych. W oparciu o te zaświadczenia niemieckie instytucje ubezpieczeniowe zmniejszają (redukcją) kwotę wypłacanego niemieckiego świadczenia.

Zakład poinformował, że kontaktował się z niemiecką instytucją ubezpieczeniową Deutsche Rentenversicherung Berlin-Brandenburg z zapytaniem co do trybu postępowania przyjętego przez niemieckie instytucje ubezpieczeniowe w tym zakresie.

Z informacji z Deutsche Rentenversicherung Berlin-Brandenburg wynika, że na podstawie niemieckich przepisów prawa krajowego § 31 ustawy o rentach obcych oraz § 97 VI Socjalnej Księgi Ustaw, niemieckie instytucje ubezpieczeniowe zawieszają swoim świadczeniobiorcom

¹ Przewidziane m.in. w ustawie z dnia 9 stycznia 2020 r. o dodatkowym rocznym świadczeniu pieniężnym dla emerytów i rencistów (Dz. U. z 2021 r. poz. 1808, z późn. zm.) oraz w ustawie z dnia 26 maja 2022 r. o kolejnym w 2022 r. dodatkowym rocznym świadczeniu pieniężnym dla emerytów i rencistów (Dz. U. z 2022 r. poz. 1358).

² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. Urz. UE L 166 z 30.04.2004, s. 1; Dz. Urz. UE Polskie Wydanie Specjalne, rozdz. 5, t. 5, s. 72 z późn. zm.).

kwoty niemieckich świadczeń do wysokości wypłaconej przez ZUS danej osobie kwoty polskiego jednorazowego rocznego świadczenia pieniężnego (tj. pomniejszając kwotę niemieckiego świadczenia ze względu na pobrane polskie jednorazowe roczne świadczenie pieniężne). Osoba, która pobrała polskie świadczenie pieniężne otrzymuje zatem niższą kwotę niemieckiego świadczenia.

Na podstawie powołanych wyżej niemieckich przepisów prawa, niemieckie instytucje ubezpieczeniowe zmniejszają (redukują) kwoty niemieckich świadczeń przysługujących z ustawy o rentach obcych o kwotę zagranicznych „emerytur”, „rent”, w tym polskich emerytur i rent.

ZUS informował Deutsche Rentenversicherung Berlin-Brandenburg, że w rozumieniu rozporządzenia (WE) nr 883/2004, jednorazowe roczne świadczenia pieniężne nie mają jednak charakteru „emerytur” czy „rent”, a mają charakter „dodatku” do świadczeń podstawowych np. takich, jak emerytury, renty z tytułu niezdolności do pracy, świadczenia przedemerytalne, nauczycielskie świadczenia kompensacyjne.

Wymienione jednorazowe roczne świadczenia pieniężne nie są bowiem uzależnione od składek na ubezpieczenia społeczne, nie są wypłacane z polskiego Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, a mają charakter pozaubezpieczeniowy. Jest to dodatkowe wsparcie socjalne świadczeniobiorców wypłacane ze środków z polskiego Funduszu Solidarnościowego. Nie są to więc świadczenia otrzymywane za składkę emerytalną czy rentową. Świadczenia te nie mają charakteru samoistnego, i nie są bezpośrednio związane z żadnym z ryzyk społecznych, takich jak np. starość, niezdolność do pracy lub śmierć żywiciela rodziny. W znaczeniu prawnym nie są one zatem „emeryturą”, „rentą”, a stanowią „dodatek” do różnych polskich świadczeń podstawowych.

Jednocześnie informuję również, że resort rodziny i polityki społecznej wystąpił do przedstawiciela niemieckiego Ministerstwa Pracy i Spraw Socjalnych, a jednocześnie reprezentanta Niemiec w Komisji Administracyjnej ds. Koordynacji Systemów Zabezpieczenia Społecznego, z prośbą o analizę powyższego problemu i rozważenie zmiany prezentowanego stanowiska, w celu poprawy sytuacji materialnej grupy polskich świadczeniobiorców, zamieszkałych w Niemczech i uprawnionych do niemieckich świadczeń na podstawie ustawy o rentach obcych.

W odpowiedzi, strona niemiecka poinformowała, że oceny, jakie płatności podlegają uwzględnieniu na podstawie § 31 niemieckiej ustawy o rentach obcych oraz § 97 VI Socjalnej Księgi Ustaw dokonują, we własnym zakresie i w ramach przysługujących im kompetencji, instytucje niemieckiego organu emerytalno-rentowego Deutsche Rentenversicherung. Federalne Ministerstwo Pracy i Spraw Socjalnych nie ma możliwości weryfikacji lub uchylania decyzji wydawanych przez instytucje emerytalno-rentowe. W razie wątpliwości, w kwestiach tych decydujące zdanie mają sądy orzekające w sprawach socjalnych, a zgodnie z orzeczeniem Sądu ds. socjalnych w Norymberdze z dnia 14 września 2021 r., świadczenie pieniężne wypłacane rocznie jako dodatek do polskiego świadczenia emerytalno-rentowego słusznie zostało wliczone do niemieckich świadczeń ustalanych na podstawie § 31 ustawy o rentach obcych.

Odnosząc się do podniesionej w oświadczeniu kwestii podwójnego opodatkowania wypłacanego przedmiotowego świadczenia pieniężnego, niemieckie Ministerstwo uznało, iż kwestia ta powinna być przedmiotem konsultacji ministrów finansów Polski i Niemiec, zgodnie z art. 26 ust. 3 Umowy między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Federalną Niemiec w sprawie unikania podwójnego opodatkowania w zakresie podatków od dochodu i od majątku - z dnia 14 maja 2003 r.

Uprzejmie informuję, że obecnie trwają analizy przedstawionego problemu podwójnego opodatkowania przedmiotowego świadczenia, wypłacanego niektórym osobom zamieszkałym w Niemczech, uprawnionym do polskich emerytur i rent.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rodziny i Polityki Społecznej

Stanisław Szwed

Sekretarz Stanu

/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/

WYGENEROWANO: 2022-12-30
11:49:20+01:00

WeryfikacjaPodpisu.pl - Usługa zaufania

Elektroniczne Poświadczenie Weryfikacji (EPW)

380ed87fc06930f53160fbfb84b16a13603327f309576d786acb736303734c42

identyfikator weryfikacji

Odpowiedź na oświadczenie DOCX.XADES

md5: 5adb8d78a4c2f6b04cd1c8bc6fb2bce8

odpowiedź na oświadczenie.DOCX

md5: ebab7350265704262caf124db7ba3a60

Nazwy uploadowanych plików

1.

Integralność:	Zachowana - podpisane dane nie zostały zmodyfikowane od czasu ich elektronicznego uwierzytelnienia
Podpisujący:	Stanisław Szwed
Rodzaj uwierzytelnienia:	Kwalifikowany podpis elektroniczny
Deklarowany czas złożenia podpisu:	2022-12-27 09:34:01+01:00

2022-12-30 11:49:17+01:00

czas weryfikacji

MADKOM SA (KRS: 0000394954)

Dostawca usług zaufania (art. 3, pkt 19 eIDAS)

Niniejsze poświadczenie w oryginale ma postać elektroniczną. Autentyczność poświadczenia sprawdzisz, podając unikalny identyfikator weryfikacji na <https://WeryfikacjaPodpisu.pl>.